

سرانه مصرف گوشت

در سبد خانوار چیزی تحت عنوان کالای جایگزین وجود دارد، بنابراین گوشت سفید(مرغ) جایگزین گوشت قرمز شد به طوری که با کاهش مصرف گوشت قرمز، گوشت مرغ مصرفش از سرانه ۱۵ تا ۱۶ کیلوگرم به ۳۲ کیلوگرم رسیده است. در واقع مصرف گوشت مرغ به حدی افزایش پیدا کرده که جدای از مسائل و مشکلاتی همچون تجهیزات فرسوده و قدیمی که در صنعت طیور داریم، ظرفیت صنعت طیور پاسخگوی این میزان تقاضا نیست، نتیجه این شد که امروز قیمت گوشت مرغ به ۱۰۰ هزار تومان رسیده است

عکس: عبدالله حیدری / ایرنا

در گفت‌وگوی «ایران اقتصادی» با مدیرعامل اتحادیه سراسری تولیدکنندگان دام سبک مطرح شد

یارانه واردات گوشت را صرف حمایت از دامداران کنید

برخی نمایندگان مجلس اعتقادی به خودکفایی در تولید دام ندارند

گفت‌وگو**هماهنگی خواه**

روزنامه نگار

گوشت قرمز به عنوان تأمین کننده پروتئین یکی از کالاهای مهم در سبد خانوار به شمار می‌رود، بنابراین حفظ این کالا در سبد خانوار از ارزش بالایی برخوردار است بنابراین تولید داخلی آن نیز اهمیت ویژه‌ای دارد زیرا واردات یک مسکن مقطعی است و نمی‌تواند مشکل را برطرف کند.

بنابراین برای اینکه بدانیم تولید داخلی گوشت قرمز و سرانه مصرف آن در ایران از چه وضعیتی برخوردار است با «افشین صدرادرس» مدیرعامل اتحادیه سراسری تولیدکنندگان دام سبک گفت‌وگو کردیم.

• مشکل فعلی صنعت دامی کشور چیست که مدام این صنعت دچار چالش و نوسان قیمت می‌شود؟

مشکل اصلی صنعت دامی کمبود و نبود نقدینگی است درحال حاضر دامداران و دامپروران ما با مشکل جدی نقدینگی روبه‌رو هستند، زیرا نهاده‌های دامی از جمله جو، یونجه و کاه به اندازه کافی وجود دارد اما مشکلی در این خصوص نداریم چراکه اکنون فصل تولید و برداشت جو است و یونجه و کاه هم هست. قیمت این محصولات به نسبت مناسب است اما تولیدکننده ما پولی برای تأمین این نهاده‌ها ندارد و درحال حاضر دولت هم برنامه‌ای برای تأمین نقدینگی صنعت دامی ندارد همین عدم تأمین نقدینگی باعث می‌شود تولیدکننده نتواند نهاده مورد نیاز خود را تأمین کند.

• پس اکنون تولیدکنندگان صنعت دامی که نمی‌توانند نهاده تأمین کنند چه کاری انجام می‌دهند؟

دامدار مولد ما وقتی نتواند نهاده مورد نیاز دام را تأمین کند مجبور است دام‌های ماده و مولد خود را راهی کشتارگاه‌ها کند، پروارند هم چون نمی‌تواند تأمین نهاده کند نمی‌تواند دام را پروار کند بنابراین نقدینگی برای

حفظ تولیدات دامی داخلی کشور نیست اما برای واردات آمادگی ۱۰۰ درصدی وجود دارد همه آماده هستند که از اقصی نقاط دنیا گوشت وارد کشور می‌کنند اما برای حمایت از تولید داخلی هیچ اقدامی صورت نمی‌گیرد.

با وجود اینکه امسال طبق فرمایشات مقام معظم رهبری سال مهار تورم با رونق تولید نامگذاری شده است، هیچ حرکتی در حمایت از تولید داخلی مشاهده نمی‌شود تجربه نشان داده است که واردات نمی‌تواند در تنظیم بازار مؤثر باشد شاید مقطعی بتواند به صورت مسکن عمل کند اما دائمی نیست و هیچ راهی نیست بجز تکیه بر تولید داخلی؛ اگر نخواهیم این موضوع را جدی بگیریم باید در ۶ ماهه دوم سال شاهد کاهش تولید جمعیت دامی و در پی آن گوشت قرمز تولید داخلی باشیم.

• درباره قیمت دام زنده بفرمایید اکنون شرایط قیمتی چگونه است؟

اکنون قیمت دام زنده گوسفندی بین ۱۵۰ تا ۱۷۰ هزار تومان است، موضوعی که اکنون وجود دارد این است که تولید دام هم متأثر از تورم افسارگسیخته در کشور است و این منطقی نیست که ما در تمام کالاهایی که در کشور وجود دارد و تولید می‌شود انتظار افزایش تورم را داشته باشیم اما به دام بگوییم که باید به قیمت ۳ سال پیش تولید و عرضه شود. بنابراین دامدار و دامپرور ما سود نمی‌کند بلکه دام را به قیمت تمام شده محصول به بازار عرضه کرده است که همین امر کاهش نقدینگی را در پی دارد.

به طور مثال یک قلم افزایش قیمت که به تازگی رخ داده، ۳۰ درصد افزایش هزینه حمل و نقل بوده است، این افزایش هزینه حمل و نقل به وسیله تولیدکننده انجام نشده است، اما کسی نمی‌خواهد تأثیر این افزایش قیمت بر دام زنده و گوشت قرمز را بپذیرد. بنابراین قیمت تمام شده دام زنده هم مانند سایر کالاهای دیگر افزایش پیدا کرده و لازم است با توجه به اینکه مصرف‌کنندگان توان مالی چندانی برای خرید به لحاظ تورم ندارند، دولت به وظیفه خود عمل کند و از طریق قوانین

مختلف از تولیدکننده حمایت کند، اینکه واردات انجام بدهیم نه حمایت از تولیدکننده است نه حتی حمایت از مصرف‌کنندگان قلمداد می‌شود زیرا واردات مقطعی است.

• در مورد کیفیت گوشت وارداتی و تولید داخلی، آیا در یک رتبه‌بندی قرار دارند؟

گوشت وارداتی کیفیت گوشت تولید داخل را ندارد محصول با کیفیتی که در داخل تولید می‌شود واردکننده نمی‌آورد زیرا اگر محصول با کیفیت در حد کیفیت مشابه تولید داخلی وارد کنند، قیمت از نرخ محصول داخلی نیز بالاتر خواهد بود، بنابراین محصولی وارد می‌کنند که قیمتش پایین است و وقتی آن را در کنار تولید داخلی قرار می‌دهید متوجه می‌شوید کیفیت پایینی دارد.

به نظر می‌رسد اگر به جای اینکه منابع ارزی کشور را صرف واردات کنیم، صرف امور زیربنایی کشور کنیم بخشی از مشکلات تولید داخلی حل خواهد شد. جالب اینجاست که برخی نمایندگان مجلس می‌گویند که ما نمی‌توانیم سفره مردم را معطل خودکفایی در تولید کنیم، مثل اینکه حواسشان نیست گوشت‌های تفکیکی هزارتومان برای گوشت‌های تفکیکی نیز منطقی نیست زیرا این پول به جیب دلان و عمده فروشان می‌رود و چیزی نصیب تولیدکنندگان نمی‌شود.

• آیا درباره یارانه‌ای که دولت به شرکت‌های بسته‌بندی گوشت می‌دهد خبر دارید؟ ظاهراً این شرکت‌ها سود کلانی می‌برند؟

امسال از اوایل خردادماه شرکت پشتیبانی امور دام در تهران گوشت بره نر را ۳۵۳ هزار تومان از دامدار تحویل می‌گرفت، گوساله را هم ۲۵۱ هزار تومان می‌خرد این گوشت را به شرکت‌های بسته‌بندی و یکسری قصابی‌های منتخب و معتمد تحویل می‌دادند و البته یارانه‌ای هم اختصاص می‌داد تا بتواند قیمت را برای مصرف‌کنندگان کاهش دهد.

درحال حاضر قیمت تمام شده دام زنده گوسفندی تقریباً معادل همان قیمتی است که امروز در بازار عرضه می‌شود، به طور مسلم هیچ دامداری دام کیفی خود را با قیمت گوشت بی‌کیفیت وارداتی تحویل نمی‌دهد.

لازم است یارانه‌ای که امروز برای واردات گوشت‌های خارجی بی‌کیفیت اختصاص می‌یابد، اگر برای حمایت از تولید داخلی باشد، به طور حتم فرمایشات مقام معظم رهبری برای رونق تولید داخلی اجرایی خواهد شد.

• با توجه به نرخ دام زنده قیمت گوشت در بازار باید چگونه باشد؟

اکنون قیمت دام زنده درجه یک بین ۱۵۰ تا ۱۷۰ هزار تومان است که ۴۲ درصد ضریب تبدیل لاشه است یعنی لاشه گوسفندی حدود ۳۷۰ هزار تومان می‌شود اما قیمت‌های بالای ۴۵۰ هزار تومان برای گوشت‌های تفکیکی نیز منطقی نیست زیرا این پول به جیب دلان و عمده فروشان می‌رود و چیزی نصیب تولیدکنندگان نمی‌شود.

• آیا درباره یارانه‌ای که دولت به شرکت‌های بسته‌بندی گوشت می‌دهد خبر دارید؟ ظاهراً این شرکت‌ها سود کلانی می‌برند؟

امسال از اوایل خردادماه شرکت پشتیبانی امور دام در تهران گوشت بره نر را ۳۵۳ هزار تومان از دامدار تحویل می‌گرفت، گوساله را هم ۲۵۱ هزار تومان می‌خرد این گوشت را به شرکت‌های بسته‌بندی و یکسری قصابی‌های منتخب و معتمد تحویل می‌دادند و البته یارانه‌ای هم اختصاص می‌داد تا بتواند قیمت را برای مصرف‌کنندگان کاهش دهد.

• این گوشت تنظیم بازاری در یکسری فروشگاه‌های زنجیره‌ای همچون افق کوروش و شیرین عسل عرضه می‌شد که به میزان محدودی صورت می‌گرفت و مشخص نیست مابقی گوشت تنظیم بازاری به کجا می‌رفت؟

وقتی دولت به دنبال حمایت از مصرف‌کنندگان است باید اعلام عمومی درباره توزیع گوشت‌های تنظیم

بازاری در محل‌های عرضه داشته باشد در عین حال به نظر می‌رسد باید نوع بسته‌بندی، رنگ بسته‌بندی و برجسب این گوشت‌ها با بسته‌بندی‌های عادی تفاوت داشته باشد تا مردم پراحتی محصول را شناسایی و خریداری کنند، اما این گوشت‌ها نه تنها به میزان کافی وارد بازار نشد بلکه در بین گوشت‌های بسته‌بندی عادی نیز می‌توانست به فروش برسد که تمامی اینها به نفع شرکت‌های بسته‌بندی بوده است.

• وضعیت جمعیت دامی و کشتار چگونه است؟

دامداران و دامپرورانی که توان مالی دارند، بخشی از دام‌نر خود را نگهداری می‌کنند اما دامدارانی که توان مالی ندارند، آن را به بازار عرضه می‌کنند، مشکل فعلی ما حضور قاچاقچی‌ها در سراسر کشور است زیرا در گذشته قاچاقچی فقط از دامداران مناطق مرکزی و نیمه جنوبی کشور خرید می‌کردند اما امروز به دلیل عدم حضور دولت در بازار، قاچاقچیان در سراسر کشور دام‌نر را نقدی و به قیمت می‌خرند و از کشور خارج می‌کنند.

با وجود این تولید دام نر به اندازه کافی وجود دارد و مشکلی در این خصوص نداریم، بلکه مشکل آنجایی که است که انتظار می‌رود دولت با حمایت خود از تولید داخلی این محصول را روی سفره مردم برساند نه اینکه قاچاقچی با کمترین پول محصول را خریداری و از کشور خارج کند.

آمار در میدان دام سراسر کشور نشان می‌دهد که دام در کشور وجود دارد و اکنون کمبودی در این خصوص نداریم اما میزان کشتار در کشتارگاه کاهش یافته است و بیشترین میزان کشتار، به دام‌های مولد و ماده اختصاص دارد.

طبق گزارش‌های موجود آمار کشتارگاه‌ها در فروردین ماه امسال نسبت به مدت مشابه سال گذشته حدود ۱۰ تا ۱۵ درصد کاهش را نشان می‌دهد. به طور قطع اگر مشکلات صنعت دامی کشور حل نشود با توجه به مولد کشی و

ماده کشی در این صنعت باید در نیمه دوم سال جاری منتظر چالش جدی کاهش تولید باشیم.

البته اتحادیه سراسری تولیدکنندگان دام سبک از دی ماه سال گذشته هشدارهای لازم را در خصوص مشکلات جدی این صنعت اعلام کرده و در صورت بروز هرگونه مشکلی در این صنعت، کسی نمی‌تواند بگوید که دامداران مقصر هستند.

• آماری از سرانه مصرف گوشت در ایران دارید؟

طبق آمارهای موجود سرانه مصرف گوشت در ایران گفته می‌شود بین ۶ تا ۸ کیلوگرم است که به نظر نمی‌رسد این رقم دقیق باشد زیرا با افزایش مصرف گوشت مرغ به نظر می‌رسد این سرانه کاهش یافته باشد، زیرا از ۴ سال گذشته تصمیم گیران سیاست‌های کلان کشور یک اشتباه استراتژیک را مرتکب شدند و این بود که توجهشان به این جمع شد که گوشت مرغ را برای مردم به هر طریقی شده تأمین کنند تا حداقل پروتئین به سرسفره مردم برسد، بنابراین برای رسیدن به این هدف از گوشت قرمز زدند.

به طوری که در سال ۹۸ با راه‌اندازی سامانه بازارگاه، ۹۰ درصد نهاده مورد نیاز مرغ را با ارز ترجیحی تأمین کردند، درحالی‌که برای پروار بندی هیچ سهمیه‌ای با ارز ترجیحی در نظر نگرفتند برای دام سبک هم زیر ۱۰ درصد سهمیه دادند و برای شیرخام هم ۷۰ درصد سهمیه دادند. همین مسأله باعث شد که با ارائه بسته فنی غیرکارشناسی فشار مضاعفی به صنعت مرغداری کشور وارد شود بنابراین قیمت تمام شده گوشت قرمز به تدریج بالا رفت، توان مصرف‌کننده کاهش یافت و دیگر نمی‌توانستند گوشت قرمز مصرف کنند.

در سبد خانوار چیزی تحت عنوان کالای جایگزین وجود دارد، بنابراین گوشت سفید(مرغ) جایگزین گوشت قرمز شد به طوری که با کاهش مصرف گوشت قرمز، گوشت مرغ مصرفش از سرانه ۱۵ تا ۱۶ کیلوگرم به ۳۲ کیلوگرم رسیده است. در واقع مصرف گوشت مرغ به حدی افزایش پیدا کرده که جدای از مسائل و مشکلاتی همچون تجهیزات فرسوده و قدیمی که در صنعت طیور داریم، ظرفیت صنعت طیور پاسخگوی این میزان تقاضا نیست، نتیجه این شد که امروز قیمت گوشت مرغ به ۱۰۰ هزار تومان رسیده است.

درواقع با نگاه مقطعی بدون نگاه میان مدت و کارشناسی دقیق به موضوع به صنعت دامی و هم به صنعت طیور کشور آسیب جدی وارد شده است، البته امیدواریم با حضور وزیر جدید این مشکلات تا حدودی مرتفع شود و اجازه ندهند کسانی خارج از وزارت جهاد کشاورزی در بحث تأمین امنیت غذایی و حفظ سفره مردم تصمیم‌های غیرکارشناسی و غیرمنطقی بگیرند.

برخی نمایندگان

مجلس می‌گویند که ما

نمی‌توانیم سفره مردم

را معطل خودکفایی

در تولید کنیم، مثل

اینکه حواسشان نیست

زیربناها و زیرساخت‌های

کشور هستند که به

سفره مردم شکل و رونق

می‌دهند نه واردات

